

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 108

van **AN MOERENHOUT**

datum: 11 januari 2022

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Seksueel geweld tegen lgbtqi+-personen - Meldingen

Kan de minister voor wat betreft de bescherming op en het tegengaan van geweld en discriminatie op lgbtqi+-personen een antwoord bieden op de volgende vragen:

1. Hoeveel meldingen zijn er in 2021 gemaakt voor discriminatie, haatboodschappen en haatmisdrijven tegen lgbtqi+-personen?
2. Hoeveel meldingen van fysiek geweld op lgbtqi+-personen zijn er het afgelopen jaar geweest in Vlaanderen en Brussel?
3. Hoeveel meldingen van seksueel geweld op lgbtqi+-personen zijn er in 2021 geweest in de Zorgcentra na Seksueel Geweld (ZSG's)?
4. Wat onderneemt de Vlaamse Regering om het hoge dark number van geweld, discriminatie, seksueel geweld en pestgedrag te verlagen?
5. Kan de minister een evolutie van de cijfers van geweld op lgbtqi+-personen geven voor de jaren 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021?
6. Wat is het gemiddelde profiel van lgbtqi+-slachtoffers (leeftijd, migratieachtergrond, gender)?
7. Wat is het gemiddelde daderprofiel van personen die geweld plegen op lgbtqi+-personen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Somers (108), Zuhair Demir (346).

**Vlaams
Parlement**

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 108 van 11 januari 2022

van **AN MOERENHOUT**

1-3+5. Ik beschik niet over het gevraagde cijfermateriaal. Voor zover de meldingen van haatboodschappen, haatmisdrijven en discriminatie bij Unia en/of de Vlaamse genderkamer gebeuren, zullen deze cijfers beschikbaar zijn bij de publicatie van hun jaarverslagen in de loop van 2022.

Voor cijfergegevens van meldingen van haatboodschappen, haatmisdrijven, geweld en seksueel geweld bij de politie en de Zorgcentra na Seksueel geweld verwijst ik u graag door naar het federale niveau.

4. Het is een grondig onderzocht feit dat er onderrapportering bestaat van incidenten van geweld, pesten en discriminatie. De oorzaken zijn gekend: een lage meldingsbereidheid bij slachtoffers enerzijds en een verkeerde kwalificatie in de strafprocedure anderzijds. Met betrekking tot het laatste neemt de federale overheid stappen om het opsporings- en vervolgingsbeleid inzake discriminatie en haatmisdrijven (COL 13/2013) te optimaliseren.

Wat de lage meldingsbereidheid betreft, heeft onderzoek (o.a. van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid) eveneens verschillende oorzaken aan het licht gebracht. Slachtoffers zien de ernst van de feiten niet in, kennen hun rechten niet (weten niet dat het over een strafbaar feit gaat bijv.), hebben geen vertrouwen in de instanties waar melding kan gedaan worden, de meldingsinstanties gaan niets kunnen verhelpen aan de situatie, angst voor een holebifobe of transfobe reactie bij melding, geen zin om 'uit te kast te komen' bij de uiteenzetting van de feiten, etc.

Vooraf in gevallen van discriminatie is het voor het slachtoffer niet altijd duidelijk of en wanneer hun rechten met de voeten getreden worden, of waar ze met hun klacht heen kunnen. Op dit vlak is een grote rol weggelegd voor de gelijkheidsorganen (Unia, Vlaamse genderkamer, Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen, maar uiteraard ook het toekomstig Vlaams Mensenrechteninstituut) om aan voorlichting en sensibilisering te doen. Ook het Vlaamse gelijkheidsmiddenveld neemt deze taak op, en wordt daarvoor onder meer vanuit de Vlaamse overheid gefinancierd.

Om de drempel naar deze gelijkheidsorganen te verlagen, hebben verschillende middenveldsorganisaties een of andere samenwerking afgesloten, waardoor zij als meldpunt discriminatie kunnen fungeren en slachtoffers gericht kunnen doorsturen. Zo sloot cavariva in oktober 2020 nog een samenwerkingsakkoord af met Unia. Het laat hen toe kennis en expertise uit te wisselen, gemeenschappelijke informatiecampagnes en sensibiliseringsacties op te zetten, etc.

Andere oorzaken liggen in een gebrek aan toegang en vertrouwen in deze instanties, en meer algemeen in de rechtsgang. Een verbod op discriminatie en de criminalisering van holebi- en transfobe haatmisdrijven zijn het vertrekpunt, maar slachtoffers moeten deze wetgeving ook kunnen afdwingen.

Net om die reden werd de handhaving van het Gelijkekansendecreet geëvalueerd en bekijk ik op welke manieren deze versterkt kan worden.

Andere aspecten met betrekking tot correctionalisering van drukpersmisdrijven, anoniem melden, het zogenaamde 'third party reporting', strafverzwaring, etc. behoren tot de bevoegdheden van mijn federale collega's.

Slachtoffers van geweld en haatmisdrijven komen in aanraking met een waaier aan diensten en instellingen die tot doel hebben hen te helpen of te ondersteunen: politie, justitiehuis, CAW,... Niet al deze instanties zijn altijd even LGBTQI-sensitief, wat een zekere terughoudendheid kan verklaren bij slachtoffers van holebi- of transfobe incidenten om melding te doen of klacht neer te leggen.

Het is niet de bedoeling van de Vlaamse Regering om te voorzien in nieuwe specifieke gespecialiseerde diensten voor LGBTQI-personeel maar vooral in te zetten in sensibilisering en vorming van de reguliere dienstverlening. En dit is – toegegeven – een 'work in progress'. Maar we kunnen zeker al enkele goede praktijken meegeven.

Zo werd het CAW Oost-Vlaanderen in 2018 het referentie-CAW met betrekking tot het transgenderthema (mits financiering vanuit het departement WVG). Concreet betekent dit dat de expertise van het Transgender Infopunt binnen de CAW's wordt aangewend voor de ontwikkeling van een transgenderbeleid, maar ook dat er voorzien wordt in minimale opvang en expertise in elk CAW, binnen de reguliere middelen en werking. De CAW medewerker staat - onder supervisie en coördinatie van het TIP – in voor vorming en opleiding binnen de CAW-structuren zodat de lokale verankering van transgenderzorg kan worden verzekerd.

Ook het recent opgestarte project van *çavaria* en Wel Jong rond veilige(re) en vertrouwde omgevingen voor LGBTQI+ personen wil ik meegeven. Daarin zullen verschillende stakeholders (lokale besturen, politie, CAW, JAC, etc.) betrokken worden met als doel om meer en toegankelijke veilige omgevingen op te zetten. Het project is in januari '22 gestart en loopt drie jaar.

Vanuit Vlaanderen dragen we bovendien 225 keuro (verdeeld over de beleidsdomeinen Justitie, Gelijke Kansen en Welzijn) bij voor het uitvoeren van een Europese studie die de prevalentie van gendergerelateerd geweld in kaart zal brengen. Doordat in heel Europa dezelfde methodologie gebruikt zal worden, zullen we de cijfers onderling kunnen vergelijken wat momenteel niet mogelijk is. Het zal ons dus meer inzicht geven in het darknumber. De resultaten zullen eind dit jaar beschikbaar zijn.

- 6-7. Het profiel van slachtoffer en dader van LGBTQI+ geweld maakt deel uit van de scope van het lopende geweldonderzoek 'Genoeg/Assez/Enough'. De resultaten zullen beschikbaar zijn eind dit jaar en geven daar hopelijk een beter zicht op.